

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

JUDECĂTORIA STRĂȘENI

mun. Strășeni, str. Ștefan cel Mare nr 86,

tel: (+373) 2-27-32

Ieșire Nr. 4304

03 iunie 2022

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Strășeni

Superior Council of Magistracy
Court Strășeni

mun. Strășeni str. Ștefan cel Mare, 86 tel. 0(237)22732, fax: 0(237)28510,

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28

Prin prezenta, Judecătoria Strășeni (sediul central), Vă expediază în adresa Dvs, sesizarea înaintată de către reprezentantul pârâtei – Sergiu Radu, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate ale art. 50 și 51 Codului de Procedură Civilă RM, în cadrul acțiunii civile nr. 2-344/2022, la cererea de chemare în judecată depusă de către Grijincu Lilia către Coban Anastasia și Anton Efrosinia privind încasarea sumei debitoare.

09:30

Anexă: Copia încheierii nr. 2-344/2022, 1 filă.
Sesizare pe 14 file.

Grefier

Adriana Baiuș

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28.
Chișinău MD 2004.
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume	Radu	2. Prenume	Sergiu
3. Funcția	Avocat		

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12.

Verificarea constituționalității și declararea neconstituționalității

art. 50 și 51 din Codul de procedură civilă,

în partea omisiunii de a reglementa clar, accesibil... dreptul, procedura și consecințele recuzării avocatului, când acesta se află în conflict de interese, sau cade sub alte interdicții legale, de a reprezenta persoana.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

În procedura judecătorească Strășeni se află cauza civilă la cererea lui Grijincu Lilia reprezentată de avocatul Culava Igor către Coban Anastasia, Anton Efrosinia, privind încasarea solidară a sumelor de 2600 euro (arvuna dublă); 3400 euro (arvuna dublă, de la Anton Efrosinia); 47205 lei (datorie, de la Coban Anastasia); 7000 lei pentru asistența juridică.

Pretențiile se bazează și pe contractul de arvună nr. 497 din 05.02.2018, autentificat de notarul Taisia Culava, semnat între "vânzătorii" Coban Anastasia, Anton Efrosinia și "cumpărătorul" Grijincu Lilia, în privința imobilului (casă și teren) din str. C. Stere 14, mun. Strășeni, n.c. 8001115155, proprietar al căruia este și Coban Vitalie, și de la care a fost ascunsă "tranzacția" respectivă.

- Potrivit art. 62 CPC, "(1) Coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea pricinii implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamânți și/sau pârâți atunci când:

a) obiectul litigiului îl constituie drepturile și obligațiile comune ale mai multor reclamânți sau pârâți;

b) drepturile și obligațiile reclamânților sau pârâților decurg din aceleași temeieri de fapt sau de drept...

(4) Coparticipanții pot încredința reprezentarea lor în proces unuia sau mai multor coparticipanți.

(5) Intervenirea în proces se dispune, printr-o încheiere, pînă la închiderea dezbaterilor judiciare înaintea primei instanțe".

- Conform art. 65 CPC, este stabilit, că "(1) Orice persoană interesată poate interveni într-un proces ce se desfășoară între alte persoane. Intervenția este în interesul propriu cînd intervenientul invocă un drept al său asupra obiectului litigiului sau un drept legat de acesta...

(2¹) Cererea de intervenție principală se întocmește conform cerințelor prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.

(3) Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței".

- Conf. art. 67 CPC, "(1) Persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârît pînă la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță, dacă hotărîrea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți.

- Astfel, în proces a fost atras Coban Vitalie.

- În legătură cu faptul că Coban Vitalie se afla în litigiu cu Coban Anastasia, reprezentată de avocatul Culava Igor dar și cu Grijincu Lilia, reprezentată de avocatul Culava Igor, în urma contractului de arvună nr. 497 din 05.02.2018, autentificat, care împreună urmăreau aceleași scop, de deposedare al primului de proprietate, prin diferite procedee juridice - era necesară participarea lui Coban Vitalie în proces.

- În acest contract de arvună nici nu s-a indicat momentul, cînd se va încheia contractul de vânzare cumpărare, iar reieșind din discrepanța uriașă dintre prețul, cu cît s-a cumpărat casa (15.000 euro) și prețul, cu cît s-ar vinde (5000 euro), este în evidență simularea actului juridic, îndreptat împotriva intereselor lui Coban Vitalie și a copiilor minori, pentru a-i priva ilegal de dreptul la locuință proprie.

- Conf art. 351 al. (1) CC, "În privința bunurilor proprietate comună pe cote-părți nu se pot încheia acte de dispoziție decît cu acordul tuturor coproprietarilor".

Iar art. 352 CC prevede, că ”(1) În cazul vânzării unei cote-părți din bunurile proprietate comună pe cote-părți, cu excepția vânzării la licitație, ceilalți coproprietari au dreptul preferențial de a cumpăra cota la prețul cu care se vinde și în aceleași condiții.

”(2) Vânzătorul cotei-părți este obligat să notifice ceilalți coproprietari că intenționează să-și vândă cota, indicând prețul și celelalte condiții de vânzare, ...

”(3) Când cota-parte se vinde fără respectarea dreptului de preeminență, oricare coproprietar poate intenta, în decursul a 3 luni, acțiune în instanța de judecată pentru a i se atribui drepturi și obligații de cumpărător”.

- Hotărîrea judecătorecii Strășeni din 18.04.2019 confirmă cele relatate mai sus.

- Reclamanta în prezentul proces, reprezentată tot de avocatul Culava Igor, solicită, încasarea sumelor de 2600 euro (arvuna dublă) și 7000 lei asistență juridică - de la ambele părți, anterior reprezentate tot de avocatul Culava Igor; 3400 euro (arvuna dublă, de la Anton Efrosinia, reprezentată anterior tot de avocatul Culava Igor).

- Art. 54 al **legii avocaturii**, prevede că ”(2) Avocatul nu este în drept să acorde asistență juridică persoanei dacă:

a) în cauza dată, el acordă sau a acordat asistență juridică unor persoane ale căror interese vin în contradicție cu interesele persoanei în cauză;

...

c) la ... examinarea cauzei date, a participat o persoană cu care avocatul se află în raporturi de familie, de rudenie sau care îi este afîn;

d) există un conflict de interese.

”(3) Avocatul nu are dreptul să acționeze contrar intereselor legitime ale clientului. ...”.

- În speță, avocatul Culava Igor, se află în conflict de interese și nu are dreptul de a o reprezenta pe Grijincu Lilia împotriva lui Coban Anastasia și Anton Efrosinia, în legătură cu contractul de arvună nr. 497 din 05.02.2018, autentificat de notarul Taisia Culava (mama avocatului), fiindcă anterior a fost avocatul acestora, inclusiv notarului, în cauza soluționată irevocabil prin Hotărîrea judecătorecii Strășeni din 18.04.2019.

- Codul de procedură civilă, prevede că:

”Articolul 50. Temeiurile de recuzare a judecătorului

(1) Judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a pricinii a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afîn pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași pricini;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afîn pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra pricinii care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Articolul 51. Temeiurile de recuzare a expertului, specialistului, interpretului, grefierului

(1) Temeiurile de recuzare a judecătorului specificate la art. 50 se extind și asupra expertului, specialistului, interpretului, grefierului.

(2) Expertul și specialistul nu pot participa la judecarea pricinii și în cazul în care:

a) depind sau au depins, pe linie de serviciu ori pe o altă linie, de părți sau de alți participanți la proces, sau de reprezentanții acestora;

b) au efectuat o revizie ale cărei materiale au servit drept temelie pentru intentarea procesului ori care sînt folosite la soluționarea pricinii în cauză”.

- La examinarea prezentei cauze a fost imposibilă recuzarea avocatului Culava Igor, desi el are interdicția (potrivit Legii avocaturii) de a o reprezenta pe Grijineu Lilia, în cauza menționată (cu specificul respectiv).

- Astfel, din punct de vedere al Codului de procedură civilă, nu există remediul juridic pentru a împiedica (înlătura) avocatul, aflat în conflict de interese, să participe la examinarea cauzei indicate supra, manifestînd lipsa de respect față de legea profesiei sale, prin ce poate cauza prejudiciu, dar la sigur pune în lumină sumbră actul de justiție.

- Potrivit art. 12¹ CPC, “(1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

(3) Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă”.

- Conform Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, privind interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), pronunțată la Sesizarea nr. 55b/2015 (numărul dosarului), s-a stabilit definitiv că:

1. în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea îndeplinirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

2. Pînă la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Conform art. 16 al (2) al Constituției, ”Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”.

- Potrivit art. 4 al Constituției, ”(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

- Conform art. 7 al Constituției, ”Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

- Potrivit art. 12¹ CPC, ”(1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

(3) Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă”.

- Conform Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, privind interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), pronunțată la Sesizarea nr. 55b/2015 (numărul dosarului), s-a stabilit definitiv că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea îndeplinirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

... Pînă la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărîri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de

apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Alte norme constituționale, aferente speței:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 55

Exercitarea drepturilor și a libertăților

Orice persoană își exercită drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile altora.

Articolul 134

Statutul

(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

- Lipsa cerinței clarității legii referitoare la cele invocate supra poate genera abuzuri și poate priva persoana garanțiile Constituționale.

În partea ce ține de omisiunea legislatorului de a reglementa clar, accesibil și univoc noțiunile și procedurile indicate mai sus, face respectivele norme neconstituționale.

Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect omisiunile contestate.

Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, garantat de art. 1 alin. (3) din Constituție. Preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin normele procedurii civile, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență.

... Reglementările se întemeiază pe rațiuni de politică legislativă în domeniul vizat.

Astfel, legea respectivă constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră **clară, concisă și precisă**, conform garanțiilor calității legii prevăzute de art. 23 din Constituție.

Or, calitatea legii vizate constituie o condiție vitală pentru menținerea *securității raporturilor juridice* și ordonarea eficientă a relațiilor sociale.

Garanțiile instituite în Constituție impun ca doar legiuitorul să reglementeze conduita avocatului și participanților în proces, astfel încât să fie cert definită, dar nu abuzată prin interpretarea subiectivă de către cel, care aplică legea în profesia sa.

O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei legale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii, precum și alte reglementări urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

Cum s-a exprimat anterior CC, legiuitorul se bucură de o marjă de apreciere destul de largă, având în vedere că acesta se află într-o poziție care îi permite să aprecieze, în funcție de o serie de criterii, necesitatea unei anumite politici legislative.

- Art. 54 al legii avocaturii, prevede că "(2) Avocatul nu este în drept să acorde asistență juridică persoanei dacă:

a) în cauza dată, el acordă sau a acordat asistență juridică unor persoane ale căror interese vin în contradicție cu interesele persoanei în cauză;

c) la ... examinarea cauzei date, a participat o persoană cu care avocatul se află în raporturi de familie, de rudenie sau care îi este afin;

d) există un conflict de interese.

(3) Avocatul nu are dreptul să acționeze contrar intereselor legitime ale clientului. ...".

- Codul de procedură civilă, prevede că:

"Articolul 50. Temeiurile de recuzare a judecătorului

(1) Judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a pricinii a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași pricini;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra pricinii care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Articolul 51. Temeiurile de recuzare a expertului, specialistului, interpretului, grefierului

(1) Temeiurile de recuzare a judecătorului specificate la art. 50 se extind și asupra expertului, specialistului, interpretului, grefierului.

(2) Expertul și specialistul nu pot participa la judecarea pricinii și în cazul în care:

a) depind sau au depins, pe linie de serviciu ori pe o altă linie, de părți sau de alți participanți la proces, sau de reprezentanții acestora;

b) au efectuat o revizie ale cărei materiale au servit drept temel pentru intentarea procesului ori care sînt folosite la soluționarea pricinii în cauză".

- Potrivit art. 54 al Constituției, "(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și

sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”.

- În speță, avocatul Culava Igor, se află în conflict de interese și nu are dreptul de a o reprezenta pe Grijincu Lilia împotriva lui Coban Anastasia și Anton Efrosinia, în legătură cu contractul de arvună nr. 497 din 05.02.2018, autentificat de notarul Taisia Culava (mama avocatului), fiindcă anterior a fost avocatul acestora, inclusiv notarului, în cauza soluționată irevocabil prin Hotărîrea judecătorei Strășeni din 18.04.2019.

Dar, din cauza omisiunilor din art. 50 și 51 CPC, înlăptuirea justiției este problematică.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

Admiterea prezentei sesizări de Onorata Curte Constituțională, și de declarat neconstituțională **art. 50 și 51 din Codul de procedură civilă, în partea omisiunii de a reglementa** clar, accesibil... dreptul, procedura și consecințele recuzării avocatului, când acesta se află în conflict de interese, sau cade sub alte interdicții legale, de a reprezenta persoana, deoarece aceste norme de drept, sînt în contradicție cu prevederile art. 16 alineatul (2); 20; 26; 54 și 55 al Constituției Republicii Moldova.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

Cauza civilă nr. 2-21004467-48-2-22112021 se află în procedura judecătorei Strășeni, sediul central, judecător Veaceslav Negurița.

Mandatul avocatului Radu Sergiu, celorlalți avocați, cu toate împuternicirile de reprezentare, este anexat la dosar.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

- a) Încheierea judecătorei Strășeni nr. 2-21004467-48-2-22112021 din 18.04.2022;
- b) Hotărîrea judecătorei Strășeni nr. 2-371/2019 din 18.04.2019;
- c) Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-3085/19 (2-18111471-02-2a-01082019) din 08.07.2020.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18.

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul mun. Chișinău

Data 18 aprilie 2022

(Semnătura autorului sesizării)

Dosarul nr. 2-344/2022;
1-21004467-48-2-22112021;

ÎNCHEIERE

18 aprilie 2022
Judecătoria Strășeni, sediul Central, în componența:
Președintele ședinței, judecător
Grefier
Cu participarea:
Avocaților

mun. Strășeni
Negurița Veaceslav
Baiuș Adriana
Radu Sergiu
Vîrlan Ion

examinând în ședință de judecată publică cererea avocaților Radu Sergiu și Vîrlan Ion de ridicare a excepției de neconstituționalitate ale art. 50 și 51 al Codului de Procedură Civilă RM în cadrul acțiunii civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Grijincu Lilia către Coban Anastasia, Anton Efrosinia, intervenient accesoriu Coban Vitalie privind încasarea sumei debitoare.

c o n s t a t ă :

La 05.01.2021 în cadrul Judecătoriei Strășeni, sediul Central a parvenit cererea de chemare în judecată depusă de către Grijincu Lilia către Coban Anastasia, Anton Efrosinia și Coban Vitalie privind încasarea sumei debitoare.

La ședința judiciară din 12.04.2022 cererea depusă de avocatul Radu Sergiu de recuzare a avocatului reclamantei Culava Igor a fost respinsă ca inadmisibilă din motiv că Codul de Procedură Civilă nu reglementează procedura de recuzare a avocaților părților.

La ședința din 18.04.2022 avocații Radu Sergiu și Vîrlan Ion au depus și susținut o cerere prin care au solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 50 și 51 CPC RM sub aspectul omisiunii de a reglementa posibilitatea de recuzare a avocatului, fapt care în opinia lor contravine art. 16, 20, 26, 55 din Constituția RM.

Avocații Radu Sergiu și Vîrlan Ion în ședință judiciară au susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și au solicitat admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept indicate. Au relatat că omisiunea dată contravine art. 4, 8, 16, 20, 26 și 54 al Constituției RM astfel consideră că cererea urmează a fi admisă și remisă Curții Constituționale pentru examinare.

Avocatului reclamantei- Culava Igor în ședință de judecată nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanței.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța consideră că ultima este neîntemeiată și urmează a fi **admisă** din următoarele considerente.

Din prevederile art. 12¹, alin. (1)-(3) CPC rezulta că: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curtii Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intra în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din

Constituite;

b) excepția este ridicată de c titre una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Din prevederile art. 135, alin. (1), lit. g) din Constituite rezulta: Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice.

Potrivit pct. 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituite Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate): "[...] controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituite singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. [...] dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitate sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legislative cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale".

Din conținutul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate rezultă că se solicită verificarea constituționalității art. 50 și 51 CPC RM sub aspectul omisiunii de a reglementa posibilitatea/procedura de recuzare a avocatului, ori Legea cu privire la avocatură interzice avocatului să participe la litigiile în care el a acordat asistență juridică persoanelor care vin în contradicție cu interesele persoanelor în cauză.

Ținând cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea avocaților Radu Sergiu și Virilan Ion urmează a fi admisă.

În temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) Constituite, art. 12¹ alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța

DISPUNE

Se admite cererea avocaților Radu Sergiu și Virilan Ion

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 50 și 51 CPC RM sub aspectul omisiunii de a reglementa posibilitatea/procedura de recuzare a avocatului în procesele civile.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova încheierea în cauză și cererea privind excepția de neconstituționalitate pentru soluționare.

Se amână pledoariile în prezenta cauză pînă la pronunțarea de către Curtea Constituțională RM asupra sesizării.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecător

Negurița Veaceslav